

діяльність підприємств та населення. Навіть в кризовому середовищі держава може зробити привабливі умови для іноземних вкладників капіталу та забезпечити своєю допомогою формування виробництва інноваційної продукції. Головним напрямом здійснення стимулюючої функції країни у сфері активізації інвестиційної динаміки діяльності суб'єктів економічної діяльності вважається, в першу чергу, часткове фінансування пріоритетних видів економічної діяльності і зниження ступеня невизначеності економічних дій.

Список використаних джерел:

1. Михасюк І. Р. Державне регулювання економіки: підручник / І. Р. Михасюк, Л. А. Швайка. – Львів: Магнолія плюс, 2006. – 220 с
2. Пічугіна Т. С. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність та зміст управління / Т. С. Пічугіна, Л. Д. Забродська // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2013. – Вип. 2 (1). – С. 146–154.
3. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вересня 1991 року № 1561-ХІІ (1561-12), редакція станом на 6 листопада 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
4. Ткаченко А. М. Державне регулювання інвестиційної діяльності в Україні / А. М. Ткаченко, Є. М. Плаксіна // Економіка і регіон. – 2014. – № 2. – С. 7–12. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2014_2_4

Д. е. н. Грабчук О. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Розвиток національної економіки України все більше набуває цілком визначеного характеру: відбувається формування моноекономіки, з домінуванням державного сектору. Саме у державному секторі здійснюється найбільша кількість транзакцій, акумулюється переважаюча частка вільних фінансових ресурсів, відносно стабільною є зайнятість працівників. Порівняно із колишніми тенденціями динаміки фінансового сектору та несталим зростанням реального сектору економіки поряд із його глибокою реструктуризацією, державний сектор економіки є найбільш потужним і стало функціонуючим. Водночас не слід забувати, що робота державного сектору ґрунтується на ресурсах, які акумулюються з інших секторів економіки, а, отже, із врахуванням певного лагу, підлягатиме (і власне вже підлягає) впливу деструктивних тенденцій інших секторів.

Найбільш яскравим уособленням значних зрушень у секторальній структурі процесу розширеного відтворення є зміни, які відбуваються у фінансовій системі України.

Однією з найбільш вагомих особливостей економіки України є високий рівень її тінізації. За різними оцінками величина тіньового сектору коливається від 32 [3] до 45 % ВВП [3], що є цілком порівнянним із питомою вагою сектору домогосподарств. За такої величини тіньового сектору в ньому циркулює значна кількість вільних фінансових ресурсів, що утруднює керованість розвитку фінансової системи загалом. Водночас значний обсяг грошових коштів у тіньовому секторі призводить до неефективності заходів НБУ щодо зменшення рівня інфляції. Причиною високої інфляції є також зростання грошової маси.

Економіка України досі лишається переповненою грошима. Так, наприклад, у серпні 2018 року грошова маса в Україні зросла на 0,3 % – до 1,23 трлн грн, причому за депозитами на 0,9 % – до 888,7 млрд грн, а обсяг готівки зменшився на 0,6 % – до 334,4 млрд грн [0]. Відповідно грошовий мультиплікатор є значущим, тенденції його зростання перевищують висхідні тенденції ВВП.

Так само рівень інфляції в Україні, хоча є найменшим за останні п'ять років (124,9 % у 2014 р., 143,3 % у 2015 р., 112,4 % у 2016 р., 113,7 % у 2017 р., 109,8 % у 2018 р – за індексом споживчих цін [2]), залишається високим та призводить до незбалансованості попиту-пропозиції на гроші.

Все зазначене вище ілюструє загальний відрив тенденцій розвитку фінансового сектору економіки від тенденцій розвитку реального сектору [5] та визначає поступове послаблення державних фінансів.

До інших значущих факторів, що зумовлюють послаблення стабільності функціонування фінансової системи України можна зарахувати:

– постійне зростання відкритості національної економіки, визначене розширенням господарчих зв'язків на фоні тенденції інтеграції до Євросоюзу, що хоча й стимулює розвиток національних виробників, але в умовах деструкції національної економіки, послаблює національну грошову одиницю;

– дерегуляція національного фінансового ринку. Деретуляція грошового та фінансового ринків має нині шоковий характер. На фоні ослабленої гривні визначає посилення вразливості фінансової системи України до коливань на зовнішніх фінансових ринках, що стають все більш нестабільними;

– збільшення обсягу переказу коштів, як із-за меж України в Україну, так і навпаки. Причому та грошові надходження, що приходять в Україну, як правило, не капіталізуються, а спрямовуються на споживчий ринок, що знову ж таки послаблює національну грошову одиницю;

– відкрита та прихована концентрація ринків та капіталів, що призводить до монополізації економіки та зменшення дієвості ринкових інструментів підтримання її стабільності;

– впровадження фінансових інструментів перерозподілу фінансових ресурсів в економіці, не підтримане одночасною трансформацією інституційних засад суспільства, що визначає неефективність їх застосування.

Ці та інші фактори обумовлюють нестабільність функціонування фінансової системи України, невідповідність її розвитку загальним тенденціям розвитку економіки та посилення деструктивних процесів. Стабілізація функціонування фінансової системи, що не є основою засад її регулювання, має ґрунтуватись на капіталізації вільних фінансових ресурсів, приведенні у відповідність реальної вартості, що створюється в економіці, та грошових коштів. Регулювання руху капіталів має містити фільтри, що обмежать чи послабляють вплив коливань на зовнішніх фінансових ринках на економіку України.

Список використаних джерел:

1. Грошова статистика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
2. Індекс інфляції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/2018/>
3. Колесниченко А. Теневая экономика Украины достигает 45 % – МВФ. Экономическая правда. 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/rus/news/2018/02/9/633941/>
4. Тенденції тіньової економіки. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e384c5a7-6533-4ab6-b56f-50e5243eb15a&tag=TendentsiiTinovoiEkonomiki>
5. Рубаха М. В., Брездень М. І. Фінансова політика держави в умовах активізації євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс] // Глобальні та національні проблеми економіки. Електронне наукове фахове видання. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. – 2018. Вип. 21. Режим доступу: <http://global-national.in.ua/issue-21-2018/29-vipusk-21-lyutij-2018-r/3821-rubakha-m-v-brezden-n-i-finansova-politika-derzhavi-v-umovakh-aktivizatsiji-evrointegratsijnikh-protsesiv>

Д. э. н. Дучинская Н. И., к. э. н. Чайка Ю. Н., к. э. н. Дронова Т. С.

Днепропетровский национальный университет имени Олеся Гончара (Украина)

ФИНАНСОВЫЕ ИНСТИТУТЫ НАКОПЛЕНИЯ КАПИТАЛА

Накопление капитала является основой создания материально-технической базы инновационного развития предприятий, несмотря на широкое распространение IT-компаний, который не требуют солидных капиталовложений. Национальная промышленность основана на устаревшем оборудовании, поэтому